

งานนิติการ
ชั้นปีที่ ๕
พ.ศ. ๒๕๖๒

E ๕๐๗
๑๐ ม.ค. ๒๕๖๒
๑๘.๕๕๗

ที่ ยอ ๐๐๑๗.๗/ว ๒

ถึง ส่วนราชการทุกแห่ง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย อำเภอทุกอำเภอ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

พร้อมนี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอจัดส่งสำเนาเอกสารหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๗๖๙๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ สำหรับอำเภอ
ให้แจ้งเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียน ท.ส.ระ
๑. เพื่อไปรับเอกสาร
๒. แจ้ง อบจ. พระนครศรีอยุธยา
ร.อ.ระ ๑๐/๑

(นายสมพงษ์ พงษ์กุลชัย)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

อ.ท.ระ ๑๐/๑

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานอำนวยการ
โทร./โทรสาร ๐-๓๕๓๓-๖๕๕๕ ต่อ ๑๒๓
E-mail anticor_ayu@hotmail.com
นางสาวกนกวรรณ รัตนปทุมวรรณ โทร.๐๓๕๓-๓๓๑-๐๕๑๕

(นายพิระ กาวิรัตน์)
รองนายกเทศมนตรีสภาอำนวยการเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๕ ม.ค. ๒๕๖๒

“อยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งเรียนรู้ น่าเที่ยว น่าอยู่ น่าลงทุน”

Handwritten mark

เลขที่	21913
วันที่	๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๒
เวลา	

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๗๖๗๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษณาค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่ กษ.๒๕๕๐
วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๒
เวลา

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
จำนวน ๕ เรื่อง

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.gad.moi.go.th เมนูหลัก "งานประจำ" หัวข้อย่อย "หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐"

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด จันทมฤก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทร ๐ ๒๒๒๓ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๖)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๑๑)

กระทรวงมหาดไทย
 กองการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
 วันที่ 16 ธ.ค. 2562
 เลขรับ 44195

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๑๐ ๕๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
 เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง เอาใจ โครงการนี้ ?
  ๒. บทความเรื่อง ใครก็ไป จ่ายคืนด้วย
  ๓. บทความเรื่อง ขอข้อมูลเพราะตกใจ
  ๔. บทความเรื่อง สร้างขึ้นมาได้อย่างไร
  ๕. บทความเรื่อง ถามไปมาก แต่ไม่ยากอย่างที่คิด

กองการ สำนักงานปลัดกระทรวง
 วันที่ 16 ธ.ค. 2562
 เลขรับ ๕๒๓๓

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจรรย์)
 ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

เอาไหม โครงการนี้ ?

เป็นเรื่องใช้สิทธิขอข้อมูลที่เห็นว่าการมีโครงการใหญ่ ๆ อาจกระทบต่อชุมชน เมื่อได้ศึกษาข้อมูล ผลได้ผลเสียแล้วค่อยคุยกันว่าจะรับหรือไม่รับ

นางสาวหน้าใสอยากรู้ว่าโรงไฟฟ้าที่จะสร้างจะทำให้อำเภอของเธอโชติช่วงชัชวาลย์ คุ่มค่า หรือไม่กับผลกระทบที่จะตามมา จึงมีหนังสือถึงสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ เอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) คือ แผนผังโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาด ๔๘ เมกกะวัตต์ ของบริษัท สว่างไสว แต่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า ได้สอบถามจากบริษัท สว่างไสว แล้วบริษัท ฯ คัดค้านคำขอถ่ายเอกสารดังกล่าว จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ไม่ได้ นางสาวหน้าใสจึงมีหนังสือ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมีหนังสือส่ง เอกสารไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ประกอบการพิจารณาสรุปได้ว่า ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยเอกสารให้ เนื่องจาก ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือมีหนังสือไปถึงบริษัท สว่างไสว ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสอบถามว่าจะคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ขอหรือไม่ บริษัท ฯ มีหนังสือตอบคัดค้าน จึงได้แจ้งให้นางสาวหน้าใสทราบเหตุผลแล้ว แต่สำหรับแผนผังโครงการโรงงานไฟฟ้าชีวมวล สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้ถ่ายเอกสารให้นางสาวหน้าใสแล้ว คือ แผนผังรวมเอกสารสิทธิ์ที่ดินของ โรงงาน แผนผังที่ตั้งสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ แผนผังรายละเอียดสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ แผนผังการติดตั้งเครื่องจักร แผนกหม้อไอน้ำ เครื่องจักรแผนกเทอร์ไบน์ เครื่องจักรแผนกไฟฟ้า เครื่องจักรระบบบำบัดน้ำเสีย รวม ๗ รายการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเอกสาร ประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) คือ แผนผังโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาด ๔๘ เมกกะวัตต์ ของบริษัท สว่างไสว เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาต ก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความโปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ หน่วยงานอาจใช้ดุลพินิจในการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของ บุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นางสาวหน้าใส

นี่แหละครับ การใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง ศึกษาข้อมูลแล้วจะได้ไม่ต้อง เดินขบวนกันไปประท้วงให้เหนื่อย มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(สค ๔๐๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”

ใครก็ไป จ่ายคืนด้วย

ระยะนี้พวกเราคงสนุกกับการลงทะเบียนรับสิทธิ ชิม ซือบ ไข่ และร้อยเดียว เทียวทั่วไทย ที่รัฐบาลต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ตัวนี้ให้ฟรี แต่มีอีกโครงการหนึ่งให้กู้ยืมแล้วต้องคืน แต่ไม่ยอมคืน แล้วมีคนขอตรวจสอบ

นายกะตังค์มีหนังสือถึงศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. ขอให้ตรวจสอบการกู้ยืมเงินโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ เช่น ไม่มีผู้กู้ส่งคืนเงินต้น เจ้าหน้าที่บกพร่องไม่ ตรวจสอบเอกสารให้ดี มีใครเป็นคณะกรรมการบ้าง ฯลฯ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ฯ ปฏิเสธการเปิดเผยด้วย เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๕) นายกะตังค์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า หน่วยงานไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ๔ รายการ คือ ๑) รายชื่อผู้ยืมเงินที่จ่ายแล้ว ๔ ราย ๒) รายชื่อผู้ยืมเงินที่ค้างชำระ ๑๐ ราย ๓) รายชื่อผู้อยู่ระหว่างผ่อนชำระ และ ๔) สำเนาบัญชีกองทุน โครงการ ฯ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. มีหนังสือส่งข้อมูลไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า นายกะตังค์ไม่ได้ขอสำเนาเอกสารตามที่ร้องขอ แต่ขอให้ตรวจสอบการ กู้ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน อำเภอจึงมอบให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วแจ้งผลให้อำเภอทราบ ซึ่งได้แจ้งผลการตรวจสอบให้นายกะตังค์ทราบแล้ว โดยปกปิดข้อมูลบางรายการที่ เป็นเรื่องส่วนบุคคลในเรื่องการกู้ยืมเงิน และแจ้งว่าหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมให้ขอจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑, ๒ และ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ที่แสดงฐานะการเงินของสมาชิก การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แต่เพื่อการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐและความ โปร่งใสของโครงการนี้ จึงเห็นควรให้นายกะตังค์เข้าตรวจสอบดูเอกสารได้ แต่ไม่ให้สำเนา ส่วนข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๔ สำเนาบัญชีกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการ ตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. อนุญาตให้นายกะตังค์เข้าตรวจสอบดูเอกสารรายการที่ ๑ รายการ ที่ ๒ และรายการที่ ๓ ได้ แต่ไม่ต้องถ่ายสำเนาให้ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายกะตังค์

ดีครับ คนที่อยู่ใกล้ปัญหาที่สุดก็คือคนในพื้นที่แหละครับ ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีเงินหมุนเวียนไปให้ คนอื่นที่เดือดร้อนกู่ต่อ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๙๗/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขอข้อมูลเพราะตกใจ

เรื่องนี้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเห็นว่ามิใช่ชื่อตัวเองถูกร้องเรียนแบบเต็ม ๆ ทำอย่างไรจะชี้แจงได้ ไม่มีเอกสารในมือเลย เลยขอข้อมูลที่ถูกร้องเรียน ได้หรือไม่ ไปดูกัน

นางสาวขวัญหายได้เป็นผู้ยืมเงินทรองราชการในโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของหน่วยงาน ก. แต่โครงการสัมมนานี้มีผู้ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบแห่งหนึ่ง ต่อมาหน่วยงานดังกล่าว (หน่วยงาน ข.) มีหนังสือถึงหน่วยงาน ก. ขอทราบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเอกสารพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง นางสาวขวัญหายในฐานะผู้ยืมเงิน จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ข. ขอสำเนาหนังสือร้องเรียนพร้อมเอกสารประกอบการร้องเรียนทั้งหมด แต่สำนักงาน ข. มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๖) จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวขวัญหายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงาน ข. ส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา ประกอบด้วยหนังสือร้องเรียน แผ่นซีดีภาพโครงการสัมมนาและเอกสารการเบิกจ่าย และชี้แจงสรุปว่า คดีนี้อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หากมีหลักฐานเพียงพอว่านางสาวขวัญหายกระทำผิดจริง ก็จะแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบเพื่อชี้แจงและหาหลักฐานมาโต้แย้ง ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ ยังไม่มีผลการพิจารณาหรือคำสั่งถึงที่สุดที่จะมีผลต่อนางสาวขวัญหาย จึงยังเปิดเผยให้ไม่ได้ ในส่วนของนางสาวขวัญหายชี้แจงว่าเธอไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องเอกสาร แต่มีชื่อเป็นผู้ยืมเงิน เมื่อสัมมนากลับมาแล้วได้ตรวจดูเอกสารก็พบว่า เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ต่อมาสำนักงาน ข. มีหนังสือถึงหน่วยงานขอข้อเท็จจริงและเอกสาร ในฐานะเป็นผู้ยืมเงินเกรงจะมีความผิดและไม่มีโอกาสชี้แจง จึงได้ขอข้อมูลการร้องเรียน และที่สำคัญสำนักงาน ข. เรียกเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงทีละคน ผู้ไปชี้แจงกลับไปแจ้งกับนางสาวขวัญหายว่า การร้องเรียนได้ระบุชื่อนางสาวขวัญหายเป็นผู้ทุจริต จึงร้อนใจอยากชี้แจง เพราะทราบดีว่าใครเป็นคนร้องเรียนและนางสาวขวัญหายมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ร้องเรียนมา ๕ ปีแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า หนังสือร้องเรียนโครงการสัมมนาดังกล่าวและเอกสารประกอบการร้องเรียนทั้งหมด เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องเรียนที่ผู้ร้องเรียนไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๖) แม้นางสาวขวัญหายอ้างว่าได้รับความเสียหายโดยตรงและผู้ร้องเรียนมีพฤติกรรมกลั่นแกล้ง แต่ตามคำชี้แจงของสำนักงาน ข. ว่าการดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่มีผลถึงที่สุดที่จะมีผลโดยตรงต่อนางสาวขวัญหายจึงยังสรุปไม่ได้ว่าเป็นการร้องเรียนเท็จและยังไม่กระทบสิทธิของนางสาวขวัญหายโดยตรง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๖) การที่สำนักงาน ข. ปฏิเสธการเปิดเผยจึงถูกต้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ตอนนี้รู้ว่าถูกร้องเรียนเรื่องโครงการนี้ ไปทบทวนประเด็นรวบรวมเอกสารทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงไว้ล่วงหน้า เมื่อได้รับแจ้งประเด็นข้อกล่าวหาที่คอยชี้แจงและขอข้อมูลข่าวสารใหม่ครีบบ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๓๘๘/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๕๙/๒๕๖๒

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สร้างขึ้นได้อย่างไร

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีนิติบุคคลทำหน้าที่ปกป้องสิทธิของผู้อยู่อาศัยในอาคาร ด้วยการใช้สิทธิตามกฎหมายขอข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หากเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น

นางสาวดูแลได้รับมอบอำนาจจากกรรมการนิติบุคคลอาคารชุด ได้ขอข้อมูลข่าวสารจากกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา เกี่ยวกับสำเนาแบบแปลนอาคารชุดดังกล่าว เพื่อตรวจสอบแบบการก่อสร้างของอาคารที่ได้รับการตรวจสอบและอนุญาตจากกองควบคุมอาคาร เนื่องจากไม่ได้รับแบบแปลนสถาปัตยกรรมและโครงสร้างจากบริษัทผู้พัฒนาโครงการ แต่สำนักการโยธา มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิของเจ้าของผลงานโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) นางสาวดูแลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักการโยธา ส่งสำเนาแบบแปลนอาคารชุด สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๑) และสำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๖) ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า แบบแปลนการก่อสร้างอาคารเป็นงานที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เจ้าของแบบแปลนจึงมีสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวในการทำซ้ำ เผยแพร่ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นทำซ้ำ เผยแพร่ ผลงานของตนได้ หากจะเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิของเจ้าของผลงานโดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำเนาแบบแปลนของอาคารชุด เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ แต่หน่วยงานอาจใช้ดุลพินิจในการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น เพราะอาจเป็นการรุกรานสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สำนักการโยธาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวดูแล

ท่านที่อาศัยในอาคารสูงไม่ว่าจะเช่า หรือซื้อเป็นเจ้าของ หากเห็นว่าอาคารสูงที่ท่านอยู่มีสิ่งที่ไม่น่าถูกต้อง อาจไม่ปลอดภัย ก็ขอตรวจสอบข้อมูลได้จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ อนุญาตให้ก่อสร้างได้ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ทารือไปได้ นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

(ที่ สค ๓๘๔/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ถามไปมาก แต่ไม่ยากอย่างที่คิด

เรื่องนี้เป็นเรื่องสุดท้ายสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นอกจากสรุปคำวินิจฉัยที่ผมได้นำเสนอมาโดยตลอด ก็อยากจะให้ท่านได้รับทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนโทรศัพท์ไปปรึกษาการพิจารณาเมื่อได้รับคำขอ ข้อมูลข่าวสาร และการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีคำถามดี ๆ น่าสนใจครับ

๑. มีผู้ขอเอกสารที่ห้าขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ได้ทำลายไปแล้ว

หากได้ทำลายถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณ ก็มีหนังสือตอบชี้แจงและถ่ายสำเนาบัญชีรายชื่อเอกสารที่ขอทำลายที่มีชื่อเอกสารที่เขาส่งไปให้ หากตอบว่าไม่มีเนื่องจากทำลายไปแล้ว โดยไม่มีหลักฐานรายชื่อเอกสารแสดงว่าได้ขอทำลายตามระเบียบ ถ้าเขาไม่เชื่อ ผู้ขอมีสิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้

๒. ขอเอกสารโครงการที่เกี่ยวเนื่องกัน ๒ กระทรวง ต้องขออนุญาตจากอีกกระทรวงหนึ่งหรือไม่

เมื่อเป็นเอกสารโครงการเดียวกันเนื้อหาเหมือนกัน หน่วยงานที่ได้รับคำขอและเป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ต้องเป็นผู้พิจารณาว่าจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่

๓. หน่วยงานจะขอเก็บหมายเลขหนังสือเดินทาง วีซ่า และหมายเลขสมาชิกสายการบินของพนักงานเพื่อสะดวกในการจัดการเรื่องไปต่างประเทศของพนักงาน เนื่องจากการเก็บเป็นครั้ง ๆ เมื่อพนักงานไปต่างประเทศ จะผิดพลาดเรื่องการพิมพ์ตัวเลขเอกสารดังกล่าว จะได้หรือไม่

เก็บได้ตามมาตรา ๒๓ (๑) ซึ่งกำหนดให้เก็บเพียงเท่าที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น แต่ขอให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ นี้โดยเคร่งครัด และระวังมาตรา ๒๔ ด้วยครับ

๔. ข้าราชการขอสำเนาข้อสอบพร้อมคำเฉลย แต่ได้เฉพาะกระดาษคำตอบของตัวเอง หน่วยงานแจ้งปฏิเสธว่า จ้างมหาวิทยาลัยออกข้อสอบ เก็บไว้เป็นคลังข้อสอบ

มีหนังสือปฏิเสธชัดเจนแล้ว ท่านก็ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันครับ แต่เรื่องนี้เคยมีแนววินิจฉัยไว้แล้วว่า หากเป็นคลังข้อสอบอาจให้เข้าตรวจดูพร้อมฟังคำชี้แจงแต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายสำเนา

๕. ญาติผู้ป่วยขอรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้การรักษาญาติ จะให้ได้หรือไม่

เปิดเผยให้ได้ครับ เพราะเอกสารรายชื่อขึ้นเวร OPD ชื่อแพทย์พยาบาลเจ้าของไข้เป็นเอกสารที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ผู้ขอเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ปกติก็ติดไว้หน้าห้องอยู่แล้ว

๖. ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นขอเอกสารที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ อบต. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ ยังเป็นสภาตำบล โดยไม่แจ้งเหตุผล

การใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ต้องแจ้งเหตุผลครับ อยู่ที่ว่าข้อมูลข่าวสารที่เขาขอหน่วยงานมีเก็บอยู่หรือไม่ หากไม่มีก็ตอบชี้แจงไปและพยายามหาเอกสารเท่าที่มี ย้อนหลังไป โดยไม่ต้องจัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีเอกสารตามที่ได้รับคำขอ

เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๒๘ (๒) เพราะฉะนั้น มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ถาม/ตอบ ๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”